

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบที่มีภาวะโรคร่วม : กรณีศึกษาเปรียบเทียบ 2 ราย

ผู้นำเสนอ : นางสาวภัทรกานต์ บุญรังศรี

หน่วยงาน : โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ

บทนำ : โรคหลอดเลือดสมองตีบ (Ischemic Stroke) เป็นภาวะวิกฤตที่ต้องได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วน การพยาบาลในระยะเฉียบพลันที่หน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน จนถึงการส่งตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์เพื่อบริหารยาละลายลิ่มเลือด (rt-PA) การดูแลที่ทันท่วงทีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรอดชีวิตและลดความพิการ กรณีศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการพยาบาลและการจัดการภาวะวิกฤตในผู้ป่วย 2 รายที่มีปัจจัยเสี่ยงต่างกัน

วิธีการศึกษา/การดำเนินการ : การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบกรณีศึกษา เป็นผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบ คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 2 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียน การสัมภาษณ์ และการปฏิบัติพยาบาล แบบประเมินแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน และทฤษฎีการปรับตัวของรอย ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบในระยะวิกฤต ตั้งแต่รับใหม่ที่หน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน การดูแลระหว่างส่งตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ การบริหารยา rt-PA และการเคลื่อนย้ายเข้าหอผู้ป่วยหนัก

ผลการศึกษา : กรณีศึกษารายที่ 1 หญิงอายุ 77 ปี มีโรคประจำตัวความดันโลหิตสูงและไขมันในเลือดสูง มาด้วยอาการ แขนขาข้างขวาอ่อนแรง กระบวนการพยาบาลเน้นการคัดกรองที่รวดเร็ว ประสานส่ง CT Scan และเริ่มให้ยา rt-PA ได้ภายในเวลาที่กำหนด ระดับความรู้สึกตัวดีขึ้น กรณีศึกษารายที่ 2 หญิงอายุ 68 ปี อาการรุนแรงกว่ารายแรก มีภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะและโพแทสเซียมในเลือดต่ำก่อนให้ยา พยาบาลต้องจัดการบริหารสารน้ำที่ผสมโพแทสเซียมและยาต้านภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะควบคู่กับการเตรียมยา rt-PA สามารถย้ายผู้ป่วยเข้าหอผู้ป่วยหนักได้อย่างปลอดภัย

อภิปรายผล : การประเมินสภาพที่รวดเร็วร่วมกับการจัดการเชิงรุกโดยใช้ทฤษฎีการปรับตัวของรอย ช่วยให้พยาบาลจัดการสิ่งเร้าด้านสัญญาณชีพและความวิตกกังวลของญาติได้อย่างเป็นระบบ แม้กรณีศึกษารายที่ 2 จะมีความซับซ้อนของโรครมากกว่า แต่การบริหารจัดการเวลา ณ จุดเอกซเรย์คอมพิวเตอร์และการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเข้าสู่หอผู้ป่วยหนักที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้เกิดผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่ดี

สรุปและข้อเสนอแนะ : การเริ่มบริหารยา rt-PA ที่รวดเร็วช่วยลดระยะเวลาสมองขาดเลือดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะคือควรมีชุดอุปกรณ์ (Stroke Kit) และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการเฝ้าระวังอาการขณะเคลื่อนย้ายผู้ป่วยระหว่างหน่วยงาน

การนำไปใช้ประโยชน์ทางการพยาบาล : พัฒนาเป็นแนวทางปฏิบัติพยาบาลผู้ป่วย Stroke Fast Track ในระยะวิกฤต เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและลดอัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบเฉียบพลันในโรงพยาบาลชุมชน

เอกสารอ้างอิง :

สถาบันประสาทวิทยา กรมการแพทย์. (2563). แนวทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง สำหรับ
พยาบาลทั่วไป. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส.

สมศักดิ์ เทียมเก่า. (2565). การพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบเฉียบพลัน. วารสาร
ประสาทวิทยาแห่งประเทศไทย.

Alligood, M. R. (2021). Nursing Theorists and Their Work: Roy's Adaptation Model. (10th ed.).
Elsevier.